

[Frode Jakobsen.]

alle USAs alliancer ramle. På den måde bruges vi — altså Danmark — stadig væk som et argument for den krig, som vi fordømmer, og derfor er det stadig væk vores pligt at sige fra.

Men vi står i dag i en helt ny, i en ganske anderledes lykkelig situation; og det er det, man skal erkende herhjemme. Det er ikke i dag først og fremmest protest, der er brug for, det er støtte, det er en solidaritetserklæring til de amerikanere, som har tabt tålmodigheden, som kræver standsning nu, og det drejer sig om så betydende kredse, at den dumme, vulgære tale om anti-amerikanisme bør forstumme. Er Fulbright, Mansfield, Lippmann og Kennedy anti-amerikanere? Er det anti-amerikanisme at tro på, at de 60 pct. amerikanere, som er mod krigen, er klogere end de 40 pct., som er for krigen?

Andre vil sige — jeg kender indvendingerne på forhånd — at er det ikke anti-amerikanisme, så er det i hvert fald indblanding i en anden stats forhold. Hvor tit har vi ikke slået fast, at det gjaldt for os om her i Danmark at opmuntre de demokratiske kræfter i Tyskland, så de ikke skulle bukke under over for de mindre demokratiske kræfter, og at vi derfor ikke skulle stille hårdere krav end den tyske opposition f. eks. om Oder-Neisse grænsen. Vi skulle styrke de demokratiske kræfter i Tyskland. Det har altid været god latin. Hvorfor skulle det samme ikke gælde om USA? Og der er gud ske lov ingen grund til at stille stærkere krav til USAs regering, end de ledende senatorer i USA selv gør, end de 60 pct. af Amerikas befolkning gør. Tværtimod. Det er de krav, vi skal støtte.

Sagen har fået sin brændende aktualitet netop nu i disse dage; det er med rette blevet fremhævet af min partifælle fru Bodil Koch. Det er blevet aktualiseret ved en fælleserklæring fra en række af USAs mest betydende senatorer. De kræver standsning af fjendtlighederne endnu i 1969. Det er blevet aktualiseret, fordi en række af USAs mest berømte universiteter i enighed mellem professorer og studenter har bestemt at suspendere al undervisning nu den 15. oktober for at hellige den dag til kampen mod krigen i Vietnam. I dag er der et andet Amerika,

og det venter på os. Hvor meget lykkeligere er det ikke end det, vi før har oplevet!

Jeg taler her på mit partis vegne. Mit parti ønsker, at den danske regering udtrykker sin skuffelse over det dødvande, der er indtrådt i Paris. Man kan tale om stivt sind på begge sider. Det er den stærkere, som har råd til at give efter. Det er dem, som står i et fremmed land, ikke dem, der bløder i deres eget land, der har råd til at vige. Mit parti ønsker, at regeringen gør det klart for alverden, først og fremmest for USA, USAs regering, USAs folk, at den danske regering med stigende ængstelse følger udviklingen eller mangelen på udvikling i Paris, at den danske regering bekymret spørger: hvor bliver de tilbagetrækninger af, som den nye præsident har lovet? Men først og fremmest ønsker vi — for vi ønsker at være positive — at opfordre den danske regering til klart at give udtryk for sin beundring, sin tillid til de kræfter i USA, der med så meget mod har optaget kampen mod krigen, som omsider har mistet tålmodigheden, som kræver handling nu.

Det var sådan nogle toner, vi savnede i frontalen i går. Hvad fik vi i stedet? Det var falske håb, statsministeren i stedet viftede med. Jeg citerer af åbningstalen:

„Med optagelsen af forhandlinger mellem krigens parter og med den påbegyndte tilbagetrækning af de amerikanske styrker er der taget skridt henimod en løsning af Vietnam-problemet.“

Men den tilbagetrækning er jo i virkeligheden ikke begyndt. Det var tungen ud ad vinduet. Jeg citerer igen:

„Den danske regering udtaler håbet om, at begge parter under forhandlingerne vil gøre de indrømmelser, der vil være nødvendige.“

Det er over for sådan noget, jeg spørger: er det så ikke bedre hellere sørgmodigt og skamfuldt at bøje sit hoved uden et ord end at sige sådan nogle intetsigende fraser i de timer, hvor USAs millioner af modstandere af krigen i Vietnam venter på deres venners ord fra udlandet? Men måske kommer de ord i morgen, om ikke fra en statsminister eller en udenrigsminister, der ikke har vænnet os til klar tale, så dog måske i hvert fald fra en enkelt radikal folketingsmand, der endnu ikke i de to konservative partiers